

Arbejdsopgaver til April 86

Udarbejdet af Louise Kristensen for folkeskolens udskolingstrin

Opgaver til novellen ”April 86” fra novellesamlingen ”Mod solnedgangen” til 8.-9. klasse.

Opgaverne kan benyttes i danskfaget eller tværfagligt i dansk-biologi/geografi/fysik

Opgaverne er udarbejdet, så eleverne alene, to og to, i grupper og i plenum får mulighed for at arbejde med novellen både før, under og efter læsningen. På denne måde er der mulighed for at eleverne støttes i læseprocessen af læreren, samarbejdspartneren eller gruppen.

Før læsningen kan eleverne oprette en læselog i kladdehæfte eller digitalt, så noterne er samlet på ét sted.

Før læsningen:

Slå Tjernobyli-ulykken op på nettet eller i et leksikon.

Hvor skete ulykken?

Hvornår skete ulykken?

Hvad mener man, at der skete ved ulykken?

Hvordan reagerede den sovjetiske regering?

Hvordan reagerede den danske regering?

Hvad var de umiddelbare konsekvenser?

Hvad var de langsigtede konsekvenser?

Forslager til videoer, klassen kan se:

<https://www.dr.dk/ligetil/1986-tjernobyli-verdens-vaerste-atom-ulykke>

Tv- avis fra ulykken: <https://www.youtube.com/watch?v=H5RVFUxgBRo>

På engelsk: BBC Dramadokumentar: <https://www.youtube.com/watch?v=njTQaUCk4KY>

Under læsningen:

Læs novellen individuelt eller efter tur. Understreg de svære ord. (Spring skyernes navne over i forbindelse med danskundervisning)

Find forklaringer på de svære ord og skriv dem i læseloggen.

Spørgsmål til historien:

Hvor gammel er Sander? Hvad interesserer han sig for?
Hvordan reagerer Sander på ulykken?
Hvorfor reagerer han på den måde?
Hvordan reagerer mor og far?
Hvordan opfatter Sander ordene 'aktiv' og 'radioaktiv'?

Skriv svarene som stikord i læseloggen.

Spørgsmål til steder:

Hvad er Barsebäck? Hvor ligger det?
Hvad er Cheminova, Harborøre Tange og Høfde 42?
Hvad skete der i Sydamerika og på Borneo?

Hvilke organisationer bliver nævnt i novellen? Hvad beskæftiger de sig med?

Find et billede af Edvard Munchs 'Skriet'. Hvorfor synes Sander, at det er uhyggeligt? Hvad sammenligner han billedet med?

Skriv svarene som stikord i læseloggen.

Hurtigskrivning i læseloggen: Skriv dine tanker ned om novellen.

Efter læsningen:

Vælg en af opgaverne. Opgaverne udføres alene, med en partner eller i grupper.

Tidslinje:

Lav en tidslinje (i hånden eller på computer), hvor man kan se, hvad der skete i virkeligheden med Tjernobyl-ulykken, og hvad der sker for Sander.

Personkarakteristik:

Lav en personkarakteristik af sander. Beskriv hans ydre og indre karaktertræk. Hvad er hans forhold til historiens andre personer.

Miljøkarakteristik:

Beskriv Sanders omgivelser. Den tid han lever i, hans hjem, hans skole osv. ud fra de oplysninger, du får i novellen.

Gå sammen i grupper og lav en film eller et lille teaterstykke over en af scenerne i bogen.

Herunder findes to forslag til temaarbejde ud fra novellens indhold. Der kan arbejdes i grupper, og resultaterne fremlægges for klassen.

Tema: Angst

Gå i dybden med Sanders angst.
Hvad ved I generelt om angst?
Hvordan kan man se at en person har angst?
Hvordan føles angst?
Hvorfor tror I man får angst?
Kan angst behandles?

Brug nettet og/eller skolens bibliotek.

Tema: Forurening og klima

Hvad var de største miljøproblemer i 1980-2000?
Hvad mener I er de største miljøproblemer i dag?
Hvad kan samfundet gøre for at løse miljøproblemer?
Hvordan kan man som individ gøre noget for at løse miljøproblemerne?

Forslag til skriveopgaver:

Vælg en af opgaverne og udfør den individuelt:

1. Skriv et digt, hvor du bruger nogle af ordene eller dele af sætninger fra novellen. Det kan f.eks. være ”radioaktivt”, ”lysende natskyer” eller ’Antarktis’.
2. Skriv videre: Hvad sker der for Sander et år efter Tjernobylulykken? Eller flere år?
3. Skriv historien fra en af de andre personers synspunkt. Skriv en novelle, hvor din hovedperson er far, mor, en af Sanders kammerater eller måske skolepsykologen. Hvordan oplever de det, der sker i historien?

Spørgsmål til biologi, geografi eller fysik:

Undersøg Tjernobylulykken på nettet eller i bøger. Lav en tidslinje for selve ulykken.

Hvad er radioaktivitet?

Hvad er stålesyge?

Hvad er syreregn og hvordan påvirker det f.eks. træer?

Hvad er dumping?

Find billeder af de skyer, Sander kigger på (se ordlisten)

Ordliste:

- Speaker
- Atombombe
- Radioaktiv
- Personificering
- Paddehattesky
- Skypumper
- Ozonhul
- Himmelfænomen
- Atomar
- Barsebäck (Sted)
- Dæmon
- Besmittet
- Udflåd
- Vægning
- Fejlplaceret
- Harboøre Tange (sted)
- Høfde 42 (sted)
- Cheminova (sted)
- Klitlandskab
- Kommerciel
- Dumping
- Greenpeace (organisation)
- Borneo (sted)
- Regnskov
- Syreregn
- Antarktis
- Drivhusgasser
- Implodere
- ”Atomkraft nej tak”
- WWF (organisation)
- OOA (organisation)
- Edvard Munchs ”Skriget”
- Forurenere
- Multinationale
- Desertør
- Birgit Meister
- Tjernobyl
- Nedfald
- Strålesyge
- Skolepsykolog
- Busseronne
- Diagnose

Skyernes navne:

- Cumulus congestus
- Cumulonimbus calvus
- Cumulonimbus incus
- Ambolt
- Linseskyer
- Skypumper
- Paddehattesky
- Iriscerende skyer
- Halo
- Solhund
- Grønt glimt